

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	การแยกความแตกต่างระหว่างเนื้องอกต่อมใต้สมองกับเนื้องอก เครนิโอฟาริงจิโอมาในผู้ใหญ่โดยใช้ลักษณะที่พบจากภาพ เอ็มอาร์ไอ	
ผู้เขียน	นายภาณุพงศ์ ราชอุปนันท์	
ปริญญา	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (รังสีวิทยา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ผศ.พญ.กนกพร โอพารัตนชัย	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	ผศ.พญ.ไพลิน คงมีผล	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	อ.นพ.กิตติศักดิ์ อุ่นศรีสง	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : การศึกษานี้ทำเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของภาพเอ็มอาร์ไอในผู้ใหญ่ระหว่าง pituitary macroadenoma กับ craniopharyngioma

เครื่องมือและวิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาแบบย้อนหลังเกี่ยวกับลักษณะภาพเอ็มอาร์ไอในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ตั้งแต่ มกราคม พ.ศ. 2549 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2557 โดยได้ผู้ป่วยทั้งหมด 61 รายที่มีผลพยาธิวิทยาว่าเป็น pituitary macroadenoma และ 10 ราย ที่เป็น craniopharyngioma วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในเรื่อง เพศ, อายุ และภาพเอ็มอาร์ไอในเรื่อง ขนาด, รูปร่าง, ส่วนประกอบ, การมีสมองบวม, การลุกลามและการทำลายของอวัยวะข้างเคียง, posterior T1 bright spot, การแยกได้กับเนื้อต่อมใต้สมอง, ลักษณะสัญญาณภาพใน T1, T2 และ ลักษณะการ enhancement

ผลการศึกษา : ลักษณะก้อนที่มีเนื้อตันรูปร่างกลมหรือคล้ายตุ๊กตาคาหิมะ, มีการกว้างออกของ sellar turcica และ มี posterior T1 bright spot พบใน pituitary macroadenoma มากกว่า ($P < 0.05$) ส่วนก้อนที่มีลักษณะเป็นถุงน้ำ ที่มีลักษณะหลายหยัก, มีสมองบวม, ก้อนอยู่ใน suprasellar และสามารถแยกได้กับต่อมใต้สมอง และการมีขอบ enhancement พบใน craniopharyngioma มากกว่า ($P < 0.05$)

สรุปผลการศึกษา : ลักษณะภาพเอ็มอาร์ไอสามารถช่วยแยก pituitary macroadenoma กับ craniopharyngioma ได้โดยใช้รูปร่าง, ส่วนประกอบ, การกว้างออกของ sellar turcica, การมี posterior T1 bright spot, การมีสมองรอบๆก้อนบวม, ก้อนสามารถแยกได้กับต่อมใต้สมอง และลักษณะการมีขอบ enhancement

Independent Study Title	Differentiation of Pituitary Macroadenoma and Craniopharyngioma in Adult Base on MRI Findings		
Author	Mr. Panupong Radchauppanone		
Degree	Higher Graduate Diploma in Clinical Sciences (Radiology)		
Advisory Committee	Asst.Prof. KanokpornOranratanachai, M.D.	Advisor	
	Asst.Prof.Pailin Kongmebhol,M.D.	Co-advisor	
	Lect.Kittisak Unsrisong,M.D.	Co-advisor	

ABSTRACT

Purposes: To compare the MRI finding between pituitary macroadenoma and craniopharyngioma.

Materials and Methods: A retrospective study reviewed of MRI findings from January 2006 to June 2014 of 61 patients with pathologically proved pituitary macroadenoma and 10 patients with pathologically proved craniopharyngioma. The patient datas were analyzed for gender, age and MRI findings of tumor size, shaped, component, adjacent brain edema, cavernous sinus invasion, sellar widening, present of posterior T1-weighted bright spot, presents of normal pituitary gland, T1 and T2-weighted signals of solid or cystic components and pattern of enhancement were evaluated.

Results: A snowman or ovoid shape with solid component, presents of sellar widening and presents of posterior T1 bright spot are more common in pituitary macroadenoma ($P < 0.05$). A lobulated shape with cystic component, presents of adjacent brain edema, tumor epicenter in suprasellar with separation from the normal pituitary gland and presents of rim enhancement are more common in craniopharyngioma ($P < 0.05$).

Conclusion: MRI can help to distinguish between pituitary macroadenoma and craniopharyngioma by using tumor shape, component, sellar widening, presents of posterior T1 bright spot, adjacent brain edema, tumor epicenter in suprasellar with separation from the normal pituitary gland and presents of rim enhancement.

Keywords: Pituitary macroadenoma, Craniopharyngioma, MRI finding